

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Disquisitionvm Magicarvm Libri Sex

Delrío, Martín Antonio

Mogvntiae, 1624

Sectio VIII. De maleficio ligaminis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62472](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62472)

SECTIO VIII.

De maleficio ligaminis.

Nillum hoc frequentius hodie est maleficio: adeo, ut in aliquibus locis vix audeat quisquam clara luce matrimonij solētia celebrare. ne quis malus coniugum votis illudat. Id si fit, quia, quo pauciores adfuturi, & rei consicij fuerint, hoc plurimum insidias effugiunt, nihil ad hunc tractatum pertinet cautela huiusmodi: si, quod antelucanos conatus magicos, minus polere credunt, res superstitione non vacat. Sed ad ipsum maleficio veniamus. Solent malis verbis hominem reddere (ut Canones loquuntur) frigidum & maleficiatum: hoc est ad actum coniugij idoneum. Hoc illos posse & solere probatur, tum auctoritate canonum, tum communitententia Theologorum, tum praxi Ecclesiæ, quæ sic affectos post triennij experientiam irritam, & adiuncta septem testium iuratorum manu, separare consuevit. *b.* tum ex opinione Rabbiorum veterum, & Boroh qui existat) existimantium à Chamo talidanno multarum Noemum fuisse: tum exemplis mox referendis, & experientia quotidiana: tum denique ratione. potest hoc fieri naturaliter, castratione, elisione, ruptione, delicatione, inrigidatione & similibus excantibus, quas cum norit dæmon, poterit illis uti. confirmant id Historici, & poëta. Deinde fit sæpe, ut qui cum vna nequit, queat cum alijs, vel qui cū ceteris potest. cum vna non possit, item ut non possit cum ea sola, quam maxime amat & deperit. item, ut, ab-

A lato dumtaxat ligamine, fiat potens: qui prius nihil poterat, cuiusmodi varietas ex naturali causa nequit provenire. prouenit ergo ex supernaturali seu prodigiosa non diuina: ergo angelica. non bonorum angelorum opera: ergo malorum.

B Modis seu formis ad hoc diabolus vitur pene infinitis. sane auctor Dæmonomania plures quinquaginta reperiri scripsit: Quidam magi, solummodo ligulam, certis cum verbis prolatis, neunt, sed dæmon interea maleficio perficit, & siue virum siue feminam reddit impotentem. tam in feminas, quam in viros grassari vere dixit Ananias, sed tamen facilius & frequentius in viros cernimus hoc malum serpere, fors, an quod vbi plus opera & instrumentorum requiritur, facilius ibi aliquis defectus & impedimentum occurrit? an quia cum plures sint malefica, quam malefici pluribus viris nocetur? ligari autem posse volunt plerique vel in diem, vel in annum, vel in æternum, aut donec nodus ligulae soluat.

C A viris doctioribus septem traditas inuenio causas proximas huius impotentia, quibus causis dæmon abutitur. *prima* est quando coniugem alterum alteri reddit odiosum. vel inuicem sane odiosos facit, per calumniam suspicionem ve, aut morbi alicuius immisionem: sicuti cum vel Venus, iuxta Stesichorum, vel Medea, iniectione pharmaco fecit, ut omnes famina Lemni grauitere ore olerent, sicque illas mariti sunt aspernati: Medea facinus vult esse Myrtilus. *libro rerum Lesbycar. l. k.* aut id faciunt phantasia turbata, sic ut aliquid in compare vehementer odiosum vel formidabile inesse credant: sic Valzeca 1, Libussa Boemæ famula, mulieres à virorum

B

li. 4. de
nat. dæm.

C

Natalis
Mythol.
. 6. c. 7.
Æneas
Silius in
histor. Bo
hem. &
B. p. E.
gna. li. 3.
c. 2.

amore per veneficium adeo auertit: vt conuentione inita, suos quoque maritos, fratres, patres, filios vna nocte interfecerit mox arce Viffegradensi obfessa, Primislai regis exercitum ad internecionem fere ceciderim.] Aliquando faciunt, vt inuicem quidem ament ardentissime, sed quando ad copulam ventum, subito accensi odio, alter alterum cædat, vel vnguibus laceret, quod genus & Theologi d., & Iurifconfulti e nouerunt. tunc dæmon primo accendit ardorem libidinis proposita forma coniugis, vt concupiscibili: & quando venitur ad amplexus, tunc proponit vt odiosam & exitialem, faciens vt membra generationis appareant vel magnitudinis prorsus incongruæ, vel formæ horribilis aut supra modum fædæ. *Secunda* causa est, quando corpora impedit, ne queant ad se mutuo appropinquare, & sic ea diuidit, vel detinens ea in locis diuersis, vel cum conatur iungit, phâstasma aut quid aliud iniiciens intermedium. ad prius videtur pertinere illud Froperij f.

*Inuidia fuimus. quis me Deus obruit: aut que
Lectâ Prometheis diuidit
herba iugis?*

Pertinet ad posterius, quædam narratio, plena admirandæ nouitatis, cuius fides penes auctores sit. narrat ex Vincentio Belluacensi D. Antoninus 8, Romæ temporibus Henrici tertij Imp. fuisse iuuenem quendam loculetem & nobilem, qui recens vxorem duxerat, & sodales suos opiparo conuiuio nuptiali exceperat. Exiure in sampum à prandio lusuri pila. Sponsus, ludi dux, pilam poscit, & ne excideret annulus sponsalitijs, inserit eum digito statuæ Veneris æræ, quæ in proximo erat. omnes vnum petebant,

A sic cito defatigatus ipse à ludo fecerit, & ad statuam rediens, annulum recepturus, ecce, videt digitum statuæ vsque ad volam manus recuruatum, & quantumuis conatus annulum recuperare, nec digitum inflectere, nec annulum valuit extrahere. Kedit ad Sodales, nec illis ea de re quicquam indicauit.

Nocte intempesta cum famulo ad statuam reuertitur, & extensum vt initio digitum repperit, sed sine annulo, iactura dissimulata, domum se confert ad nouam nuptam. Cumque thorum genialem ingressus, sponsæ se iungere vellet, sentit impediri sese & quiddam nebulosum ac densum inter suum coniugisque corpus volutari, sentiebat id tactu, videre tamen nequibat. hoc obstaculo ab amplexu prohibebatur. audiebat etiam vocem dicentem, *Mecum concumbe, quia hodie me desponsisti. Ego sum Venus, cui digito annulum inseruisti, nec reddam. Ferrus ille tanto prodigio (inquit Anton) nihil referre ausus est, vel potuit: infomem duxit noctem illam, multum secum deliberans. Sic factum est per malum tempus, vt quacumque hora cum sponsa concumbere vellet, illud idem sentiret & audiret.*

D Erat sane alias valens, & domi aptus & militis. Tandem vxoris querelis commotus, rem parentibus detulit. Illi habito concilio, Palumbo cuidam, presbytero suburbano, rem pandunt. is autem erat Necromanticus, & in maleficios potens. Illectus ergo promissis multis, composuit epistolam dedit iuueni, dicens: Vade illa hora noctis ad compitum, vbi quatuor viae conueniunt, & stans tacite considera. Transient ibi figura hominum vtriusque sexus, omnesque aratus & conditionis, equites & pedites, quidam lati & quidam tristes, quicquid audieris, non loquaris. seque-

tur illa

JP. Henr
le Sacra
1.6. l. 12.
3. u. 2. So
n. 4. d. 3.
1. 3. Ia-
quer, flag
1. 12.
e auctor
demono
ma. & au
stor. lib.
de Lamij
1. 2.
1. 1. eleg.
2.

Vincen
2. 6. hist
Antonin
p. 2. fun
ait. ti. 16
c. 7. §. 4.

tur illa turba quidam statura procerior, forma corpulentior curru sedens: huic tacitus epistolam trades legendam, statimque fiet, quod postulas. Ille autem iuuenis totum impleuit, prout edoctus erat. Viditque inter ceteros tibi mulierem in habitu meretricio, mulam inequitantem, crine soluto per humeros iactato, vitta aurea superius constricto, auream virgam gerentem in manibus, qua mula vegebat, praeternitate vestium pene nuda apparebat, gestus exsequens impudicos. Vltimus dominus turba terribiles in iuuenum oculos exciuit, ab axe superbo smaragdus & vnionibus composito, causas via ab eo exquirebat.

Nihil ille contra, sed protenta manu epistolam ei porrigit. demon notum sigillum non audens contemnere, legit scriptum: moxque brachijs in caelum eleuatis. Deus, inquit, omnipotens, quamdiu patieris nequitias Palumbi presbyteri? Nec mora, satellites suos à lateremittit, qui annulum extorquerent à Venere. Illa multum tergiversata, vix tandem reddidit. Ita iuuenis voti compos, sine obstaculo, potitus est diu suspiratis amoribus. Palumbus autem ubi demonis clamorem ad Deum audivit de se, intellexit sibi praesignari finem dierum. Quocirca omnibus membris vltro truncatis miserabili poena defunctus est, confessus coram populo Romano munda flagitia. Hæc ille, in cuius verbis & maleficium vides diuisionis, & curationem nefandam per aliud maleficium, & seriam malefici poenitentiam.

Tertiacausa est, si spiritus vitales prohibeantur transire ad membra generationis, & sic feminis decisio impediat, de quo impedimento, recte Ioan. Maior: differuit a.

Quarta est, si semen prolificum excidetur & subtrahatur.

A Quinta, si virga viri flaccida fiat, saltem quando quis vult actum matrimonij exercere. de quo Ouidius, *Quid vetat & nervos magicas torpere per artes?* Petonius: *Forstian rediret hoc corpus ad viros, & respiscerent partes veneficio, credo, sopita.*

B Sexta, si qua naturalia alia pharmaca applicentur, quibus vis patrandi quouis modo tollatur. hæc causæ vulgariores cunctis fere notæ & obuiæ sūt apud Doctores h.

C Septima causa est rarior nempe muliebrium locorum obseratio, vel nimia coarctatio: aut viri genitalium retractio, abscondio, vel vera ademptio. De virili huiusmodi calamitate narrationes varias sui temporis proponunt Sprenger. & Remig. c. Quoad retractioem & abscondionem fortassis illa naturaliter fieri posset, quanquam dubito, & inclino in negantem partem: ademptionem constat esse semper merum præstigium, licet alibi, vt in atiu nidis apud Sprenger. malefica membra illa ostentet: nec enim aliter potest ista tollere, quam homines, sectione aut simili separatione, adempta vero non magis potest restituere, quam homines. Sunt ergo hi modi quoad viros, præstigijs. Quoad mulieres, sicut ex naturalibus morbis coarctatio hæc oriri potest, sic etiam à dæmone causari, idque opinor tam de arctitudine in ossibus, quam de arctitudine in carnositate d.

D Dixi duplex esse impedimentum vnum quoad omnes, sic inuenio multatum Siluanum ab vxore apud Tacitum li. 4. ann. & Aurelium apud Zonaram to. 2. & forte Amalim regem Ægypti e: aliud quoad vnam duntaxat personam certam, hoc vocant. Dd. maleficium respectiuum: ita legimus

5 Palu. & Soc. add. d. 34. Siluef. Verb. maleficium, q. 6. Abul. len. in ca. 19. Matt. q. 90. c. p. 2. mal. q. 1. c. 7. Remig. li. 2. dæmonolat. c. 5.

d de vtraque egerunt Vict. Soc. Led. in d. 34. & Henriquez. li. 12. ca. 7. nu. 3. e Herodo. lib. a.

f Paul A-
nyl. in vi-
ra Clota-
ij.
g Franc.
Guicciar
din. in
hist. Ital.

bin c. re-
quisit.
&c. si per
fortiaras
33. q. 1.
Cardi. ibi
Abb. &
abj ad tit.
de frigid.
& malef.
Nauarr.
conf. l. 4.
tit. 15. A-
oulenf. d.
34. & ibi.
J. Tho. a
t. Duran.
Paiuda.
Richa.
Maior
Soto. Vid
terque
Cedema,
Palac. &
alij citati
per Hen-
quez. d. c.
8. §. 2. lit.
O.

affectum Theodoricum Regem, qui poterat cum concubinis, cum vxore sola non poterat f. idem de quodam Eulatio, refert greg. Turonens. lib. 10. ca. 8. Sic Galeacius Sforcia fraude tactus fuit, ne matrimonio Isabellæ Aragoniæ potiretur g.

Dixi secundo, impedimentum quoddam esse temporarium, quoddam perpetuum: perpetuum vocans, quod vsque ad mortem duraturum, nullo naturali remedio, nec alias licite, auferri potest. Scio cum glossa h, quosdam negare à diabolo vllum huiusmodi perpetuum impedimentum induci posse: sed scio quoque hoc glossæ dictum communiter à Canonistis & Theologis doctioribus reiici: vt repugnans ipsius contextus menti, licet non verbis.

Deinde cur non, vt semel, sic sæpius poterit dæmon impedire copulam? cur vt sæpius. sic non & poterit roties quoties permittit Deus? Denique falsum est glossæ fundamentum, semper ab auctore maleficii illud tolli posse: postea lib. vlt. docebimus, aliquando non posse maleficas sanare, quæ nocuerunt. Nec dubitarim plura posse dæmonem destruere, quam reparare. Quid si membrum præsciderit? non magis illud valebit restituere, quam vitam semel ademptam. Ex his puto facile (lector) intelligis temere Mich. Montanum libro primo. des assas cap. 21. adimere hæc maleficia dæmoni, vt adscribat viribus imaginationis. potest illa impotentem aliquem ad res veneris reddere, nemonegat, verum effectus tam varios ac multiplices vni adscribere imaginationi, nec Orestes quidem duxerit in dilucidis interuallis. Quis locus imaginationi in alias valido, & cupido, & sperante se posse, imo non du-

A bitante: prima vice, qua ipe fallitur.

Vltimo loco huic maleficii generi videtur annumerandum, quod refert Saxo Grammaticis, his verbis & Ma- res in vrbe Karantina, (apud Rugianos) cum feminis in concubitu admisu, canum exemplo, coherere solebant: nec ab ipsis morando duelli poterant. Interdum utriusque periculis è diuerso appens, inuisitato nexu ridiculum populo spectaculum præbuerunt.] Sane ijs, qui feræ, & non homines. hominibus enim tam acerba hominum calamitas, non cachinnos, sed singultus, sed lachrymas excutiat. Hei! quid peccata non merentur? quid non vltionis clementissimo Deo extorquent, fieri potest, vt dæmonum hic opera intercesserit & Deo, illa vt carnificum v- tente manu, hoc supplicij dirisimi genus à commertis exegerint. quod si in adulteros, & concubinarios hodie similia iudicia exerceantur, quæ praticæ suffecerint? plures sane continentiam amarent, & obscenas lididines auerferentur. Fieri etiam potest, vt meræ dæmonis præstigiæ fuerint, si non fuere præstigiæ, vix est vt naturalis ratio reddi queat: nisi dicas & viscositatem seminis, & dispositiones membri, quæ in feris sic coherere solitis inlunt, in hos homines à dæmone introductas: quod puto eius industriam & vires nõ superare.

B

C

D

E

E
cl. 14. hist
Danor.

Ivt Ouid.
l. 4. Meta-
mor.

necessa-

necessaria consecutio (nefasti) videbatur, ut qui agere nequiret, pati inciperet. Beneficium hoc inter cetera fidei Christianae non minimum; quod cum daemonum cultu portentosa haec daemonum suatu & hortatu crimina paganismo inoluta, tandem plerisque in regionibus prorsus exoleuerint.

SECTIO IX.

De maleficio odij.

Hoc vltam Valascam supr. ostendi, & agnouit Arnobius lib. 2. contra gentes. Addam alia. Godscalcus Hollenus Augustinianus *Præceptorij* fol. 20. lit. A. sic scribit: Noui mulierem, qua voluit facere diuortium inter duos se mutuo amantes, propter quod deberet salariari. Scripsit in chartulis duos characteres ignotos, cum alijs tamen deuotius verbis, & dedit chartulas ut portarent: & tamen nulla sequebatur diuisio. Secundo scripsit hac eadem in casco, & dedit illis ad comedendum: & accepit postea pullum nigrum, & diuisit per medium, obtulit vnã partem diabolo (certo sacrificij ritu) & aliam dedit ad comedendum illis duobus, tunc sequebatur maximum odium inter eos: ita quod vnus alium videre non poterat. Vnde hoc nisi quod daemon habuit tunc offertorium suum? sic ille. Censeo hoc maleficio genus respexisse poetam, cum inducit demoni quandam dicentem.

Tu potes vnanimis in praelia mittere fratres.

And. Cæsalpin. de inuestigat. Damon. c. 10. scribit folere in alefticas sub limine vel in angulis domus capita serpentum & pelles defodere ad odium conciliandum. Sed hæc quisquiliæ signa

A tantum sunt pacti conuenti. Nam odij maleficio auctorem habet dæmonē. Nec enim naturalia pharmaca possent aliud, quam hominem atro turbidoque sanguine, & quadam melancholia graui afficere: item humorem nimis adumis adurere, vel frigus noxium inducere. vnde oriatur quadam ferocitas, morositas, crudelitas, & misanthropia in vniuersum, qualis est in ijs qui lupina insania laborant. Postea dæmon hoc odium dirigit in certam personam, omnes odio oportunas imagines phantasiae obijciens, & velut ob oculos ponens, & in memoriam reducens, cum amaritudinis miris modis caulisque, adeo ut cum illa recurrunt animo, vix queat homo non grauissime irritari, & excandescere, etiam in illos, quos hac perturbatione desinente efficitim amat. Huius maleficio memorabile exemplum narrat Io. Bapt. Codronchus lib. 3. de morb. malefic. c. 8. sic ille; In oppido Sepino ditionis Neapolitane erat quidam Iacobus nomine, cuius vxor tantum odium cum eo exercebat, ut à primo die, quo inter ipsos matrimonium contractum fuit, simul habitare non potuerint: tantum abest, ut sese inuicem copulauerint, Et, si quando Iacobus ad vxorem accedere voluisset, tanto furore ac rabie percita vxor erat, ut se per fenestram potius precipitem daret, quam illum perpeti posset.

B

C

D

Quod cum cuidam religioso viro ab ipsis hospitio recepto narratum esset, de hac re durius & ad fidem præstandam difficulter se habens, experiundi gratia illico mulierem accessit inuicem, eiusque maritus in interiorem aditum partem sese abdidit, ne eius præsentia vxor ingredi renueret. Venit mulier: qua de odij sui causa contra coniugem interrogata, suam vicem prius, miserumque finem cum deplorasset, se nullam inquit eius rei rationem reddere posse. quim absentis mariti;